

la rambla de catalunya

(esport i ciutadania)

30 desembre de 1935
Barcelona

El poble:
aquest és l'únic
que té dret
a opinar.

Segona època. Any III, núm. 71

Redacció i Administració: Rambla Canaletes, 13, pral. — Telèfon 14757

Impremta: Bot, 21 — Telèfon 13000

Preu: 20 cèntims

El Govern espanyol en crisi total

Portela, encarregat de formar un Govern de centre republicà

Davant la crisi

La lluita entaulada entre els elements menys dretistes del Govern, tipus Portela, i els més dretistes, tipus Martínez de Velasco, sense oblidar els que no es defineixen mai ben bé, tipus Lliga, que també fan de belligerants a favor de qui els convé, ha estat decisiva i ha provocat la crisi total.

Es difícil predir de qui serà la victòria en aquesta pugna. Si per una banda Portela té al seu darrere en aquests moments l'opinió republicana, que l'accepta com un mal menor, de l'altra banda el grup dretista que la CEDA manobra té més acceptació dintre del vell tinglado polític, i tot fa témer que aconseguirà vèncer, precisament perquè Portela en aquests moments representa la liquidació definitiva de la política reaccionària.

Tampoc no ha de oblidar-se el paper principalíssim que en aquesta crisi juga, per damunt del pes que representa l'opinió i de la pressió que exerceixen els representants de la política a l'antic estil caciquista, el que massa sovint mou els fils de la política espanyola, potser sense tenir massa afinat el sentit que permet conèixer la psicologia del país.

No volem creure que la crisi d'avui representi en la seva solució una regressió en l'esperança que el poble republicà ve cobejant, que unes eleccions tant de temps desitjades vinguin a restablir el sentit democràtic que el règim ha de tenir, i que fa massa temps que és oblidat. Precisament en el darrer Consell de ministres celebrat la setmana passada es va acordar en ferm, segons referències que els diaris han donat, que el decret de dissolució es publiqui el dia primer de gener. No volem creure que es faci marxa enrera; volem creure en canvi, per la pau de la República, per la veritable pacificació dels esperits, que s'anirà a la consulta electoral, i que el Govern que neixi de la crisi total d'avui es procurarà que sigui un Govern que mereixi a les esquerres totes aquelles garanties sense les quals — quan el general Berenguer volgué fer unes eleccions i no pogué perquè més de mig país es negava a concórrer-hi — no es podria dignament acudir a la lluita.

El Govern que pugui succeir el d'avui, modificat total o més o menys parcialment, és indispensable que sigui un Govern que restableixi la Constitució, que aixequi la censura, que reposi els Ajuntaments, i que pel que fa a Catalunya tregui de la Lliga el monopoli que vé exercint en la vida política de la nostra terra, detenant uns càrrecs i uns llocs per als quals el poble no va votar cap dels seus homes.

la rambla diari

En anunciar-se l'aparició de LA RAMBLA per al dia 9 de gener s'han fet tota mena de comentaris. Sembla que ara no es posa en dubte la conversió del nostre setmanari en diari. Fins els més escèptics han hagut de confessar públicament que la creuen un fet. I és que amb això de l'aparició del diari LA RAMBLA ha esdevingut una cosa molt curiosa: que abans, molt abans que cap de nosaltres pensés a convertir-ho en diari, els nostres lectors ja ho desitjaven de tal manera que ho donaven per segur.

Quan nosaltres vàrem resoldre recollir aquest estat d'opinió, no ho vàrem poder portar a la pràctica tan de pressa com hauríem volgut, perquè l'història de LA RAMBLA setmanari exigeix que l'aparició del diari (al començament com a edició del vespre) reuneixi totes les garanties que són indispensables per aconseguir un èxit definitiu.

Per Catalunya, no volem que l'aparició d'un nou diari escrit en català sigui un assaig més.

Ens interessa també aclarir que, seguint el camí emprat des del començament, LA RAMBLA serà fidel als seus ideals de sempre, per a seguir-los servint; Catalu-

MANUEL PORTELA

Desitgem un bon Any Nou a tots els nostres amics, que dugui la llibertat als milers de presos que manquen d'entre els seus. Un any de recobriment de la República i de restabliment íntegre de l'Estatut de Catalunya

El desenrotllament de la crisi

(Conferència de nostre corresponent a Madrid, 30. — 230 tarda) — La intriga desenrotllada pels grups de l'antic Bloc per a tornar el Govern Portela ha aconseguit el seu objectiu.

Tan segurs estaven de l'èxit, que dissabte a la tarda en sortir cap a Barcelona, Gil Robles anuncià tot content en passar per Saragossa que avui hi hauria crisi i que es formaria un Govern del Bloc presidit per Chapaprieta.

A la mateixa hora de dissabte el president del Consell donava compte al Cap de l'Estat, al seu retorn de València, de la situació creada al Govern per l'actitud d'alguns dels seus membres i li feia veure la necessitat de plantejar la qüestió política.

Sembla ésser que el President de la República pregà al senyor Portela que ajornés la seva decisió fins avui dilluns i es convingué celebrar sota la presidència del primer el Consell de ministres convocat per aquesta data. En aquest Consell s'havia d'intentar que els conjurats desistissin de l'ur actitud.

Però aquesta actitud dels conjurats no obeeix, com ja pot suposar-se, a inspiració espontània sinó a la comminació de la CEDA que els amenaçava amb l'exclusió de l'aliança

electoral dretista si seguien col·laborant amb el senyor Portela. Es tracta, doncs, d'un nou conflicte polític plantejat per la CEDA, davant l'amenaça de la qual aquests obscurs personatges de l'antic bloc cedexen.

Ahí els conjurats celebraren entrevistes i conciliabuls per a ultimar la intriga. Mentrestant, el senyor Portela meditava en la solitud de la Serra del Guadarrama la solució que havia de donar al conflicte.

Martínez de Velasco reüní a dinar a casa seva Chapaprieta i de Pablo Blanco. Després conferencià amb Melquíades Álvarez. El pla quedà ultim.

Aquest matí s'ha celebrat el Consell de ministres anunciant. En reunió prèvia ha quedat patent la decisió del Govern sobre tots els problemes que afecten la qüestió electoral en termes que han oblidat el senyor Portela a plantejar la crisi total. Aquesta crisi no té de moment el desenrotllament de les anteriors. El President de la República ha ratificat la confiança al senyor Portela, encarregant-li la formació del nou Gabinet. El senyor Portela ha començat immediatament les seves gestions per a formar un Govern de Centre, republicà.

Una de les primeres gestions l'ha

feta prop del senyor Maura, el qual ha demanat hora per a entrevistar-s'hi, però el cap del Partit conservador, que des de la darrera crisi sembla estar d'acord amb Gil Robles, i celebra amb aquest misterioses converses, ha contestat que considerava innecessària aquesta entrevista sol·licitada per l'encarregat de formar Govern, puix que al seu judici existeixen avui les mateixes dificultats que fa quinze dies per a donar viabilitat a la fórmula governamental del senyor Portela.

El propòsit que el senyor Portela tenia abans de produir-se la crisi era substituir simplement els ministres conjurats per altres personatges com Villalobos i el senyor Ríco Avello, però ignorem si en aquests moments sosté iguals propòsits, ni és fàcil preveure, a l'hora en què comuniquem aquestes impressions, si els seus treballs per formar un Govern de centre tindran èxit.

La incògnita Portela, haurà de quedar aclarida dintre de molt poques hores.

(Conferència de les 420 tarda) — En el Consell previ que ha precedit el Consell de ministres oficial, s'ha plantejat la qüestió política.

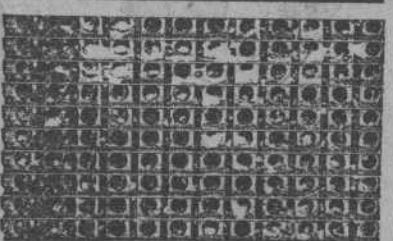
L'ha plantejada el senyor de Pablo Blanco, en nom del bloc. Ha dit que en un Govern de coalició el president ha de seguir el criteri que sostenen la majoria dels ministres. Aquests ministres eren: Martínez de Velasco, Chapaprieta, el metge Martínez, l'almirall Salas i el senyor de Pablo Blanco. El senyor Becerra estava indecis, Portela li ha contestat vivament dient-li que precisament per tractar-se d'un Govern de coalició, i de suma de criteris, la direcció política correspon al president del Consell.

I el senyor Portela ha plantejat la crisi total.

El president de la República ha donat una nota en la qual diu que ratifica la confiança al senyor Portela sense necessitat de noves consultes, puix que essent rector les de la darrera crisi i no havent-se modificat la situació política, creu que no cal renovar-les.

A les 4 de la tarda el senyor Portela ha començat a efectuar les visites protocol·laries.

Les coses que passen

A continuació publiquem les llistes de donatius que hem rebut aquesta setmana.

SUBSCRIPCIO PRO EXILIATS	
	Ptes
Un camarer catalanista.	3'—
M. R. T.	2'—
Rafael Ilescas	1'—
Jaume Sostres	1'—
Jaume Fonolleda	10'—
Recaptat d'uns obrers de la	
la fàbrica J. M. B.	16'—
Rosa M. Arquimbau	5'—
Alfons Roure	5'—
Antonia Roure	1'—
Maria Roure	1'—
Pepeta Roure	1'—
Un amic d'A. Menéndez.	750
Suma a seguir.	983'25

Hem rebut la carta següent que ens complaem a fer pública:

"Barcelona, 27 de desembre de 1935.
Senyor Director de LA RAMBLA DE CATALUNYA
Ciutat

Molt distingit senyor: Aquest Consell ha vist amb molta satisfacció la nota publicada per LA RAMBLA DE CATALUNYA, en la seva edició del dia 23 d'aquest mes, iniciant una campanya a favor dels exiliats.

Amb noblesa i amb objectivitat notòries, la nota esmentada confessa l'oblit injust en què s'han tingut els exiliats i exposa la situació material difícil que passen molts d'ells, lluny de llur pàtria.

Llur situació moral és tant o més desagradable, i ja era hora que les planes d'un periòdic català es fessin ressò del problema dels nostres exiliats i que fos posada de manifest la desproporció de tracte que aquests han rebut.

Vulguem acceptar la nostra felicitació per la iniciativa molt lloable que heu tingut, i en la mesura de les seves possibilitats aquest Consell us ofereix també el concurs decidit de Nostres Sols! Un representant nostre us visitarà per a reiterar-vos la felicitació i per tal de fer efectius els nostres oferiments.

Ben atentament us saluden els vostres s. s.
El Consell Suprem de Nostres Sols!"

En el segon aniversari de la mort de Macià

Al cap de dos anys d'aquell Nadal tristament memorable, el record de Francesc Macià, com a home i com a símbol, es manté més viu i més punyent que mai en el pensament i en el cor dels catalans. Es remarcable, evidentment, el fet que en el dia del segon aniversari del seu traspàs una multitud enorme, vinguda de tots els indrets de Catalunya, desfilés per davant de la tomba del

deixant-hi l'homenatge d'unes flors; és remarcable i significatiu. Però més remarcable, més significatiu que aquell homenatge del dia de Nadal, que s'anirà repetint tots els Nadals futurs, és l'homenatge humil, anònim, de cada dia i de cada hora. La tomba de Macià no ha deixat mai de tenir flors fresques. Flors que es renouen cada dia, que fan l'efecte de flames d'un foc sagrat que el poble de Catalunya té cura de mantenir ben encès a la freda plaça que per més simbolisme porta el nom de "Plaça de la Fe".

Macià ha esdevingut immortal. Closos els seus ulls — aquells ulls de Macià —, closa la seva boca, anegada la seva veu, extingit el seu gest, Macià — al cap de dos anys de la seva mort — és, més que mai, el cabdill d'un poble. Ja guanya una batalla després de mort com aquell "Cid" de la llegenda i el superarà guanyant-ne encara d'altres. Macià entrà tan endins del cor de la multitud, d'aquell poble humil que tant l'estimava i que tant estimava ell, que l'absència al peu de la tomba, en l'aniversari del seu traspàs, és una gran pena.

Que la memòria d'un mort el mateix pot ésser profanada cantant foc a les flors que cobreixen la seva tomba, que deixant damunt d'aquesta una corona de roses...

Macià — l'esperit de Macià — sobreviurà per damunt de tot. Esdevingut — d'ençà d'aquell matí de Nadal que va cloure els ulls per sempre més — l'ànima de Catalunya i l'ànima d'un poble — com digué el poeta, aquell altre gran patriota enyorat — no pot morir mai, no mor mai. Més que la materialitat d'unes flors, ens ho diu el sentiment que les hi porta.

LA RAMBLA DE CATALUNYA no pot oblidar la seva història, la seva executòria. Vingué a la lluita en les hores crítiques del període dictatorial que precedí a la proclamació de la República. El seu lema fou Catalunya, República. La seva bandera: Macià. El millor homenatge que en aquest segon aniversari luctuós podem dedicar a la memòria del gran absent és la persistència en el camí emprat. Avui, com ahir, com sempre, el nostre lema és Catalunya, República. I la nostra bandera — que si gloriosa era, més gloriosa és encara — no pot deixar d'ésser l'única, la imprescindible, l'estimada: Macià. Per damunt de les matissacions partidistes i per damunt de les concepcions ideològiques. Perquè tots aquests matissos i totes aquestes concepcions formen Catalunya, i Macià és Catalunya.

El dijous, dia 9 de gener vinent, sortirà

la rambla

diari catalanista de les esquerres
(edició del vespre)

En el número vinent publicarem la llista dels col·laboradors

Lletra de Viena

Com Austria ajuda la guerra de Mussolini

(Del nostre servei especial)

per WALTER KOPPENSCHNEIDER

Viena, desembre.

Es sabut que els feixistes són lligats entre ells i formen la internacional de l'hipercolonialisme amb la finalitat precisa d'ajudar-se els uns als altres a preparar la guerra, en la qual d'amics i aliats que eren esdevindran enemics i es massacraran a plaer. L'ideologia feixista és la guerra, i la guerra no essent més que el pretext per a tenir els pobles lligats al carro de la tirania, és lògic que fins que no arribi el moment que un feixisme es trobi davant de l'altre, l'un ajudi l'altre que ha violat primer les lleis civilitzades i s'ha llançat — ple d'odi contra el dret, la civilització i la humanitat — en una aventura bèl·lica, odiosa i immorral. Com més odiosa i immorral, més bella sembla als ulls dels governants dels altres Estats feixistes que moren d'enveja veient l'amic que fa mentir tanta gent i compleix gestos tan... heroics.

Es per tot això que el govern austriac fa tots els possibles per ajudar Mussolini en les dificultats en els seus esforços de bona o mala voluntat, tot el món civilitzat aplica les sancions contra la Itàlia feixista, res d'haver violat el pacte de Ginebra, l'Austria que ha viscut fins ara dels emprèstits que li ha fet la Societat de les Nacions, no solament no aplica les sancions, ans fa tot el possible per subvertir-les. I vet ací com: a Donauitz s'ha construït un alt forn per a la construcció de canons; la fabrica d'armes de Steyr i la fabrica de municions de Hiltnerberg treballen ininterrompidament dia i nit per proporcionar munició a la Itàlia. Les indústries pesants Schoeller i Beekman treballen també dia i nit, i la Krupp a Berndorf, fabrica a tota celeritat material militar. Fabriques d'automòbils i vagons, que fins ahir eren tancades perquè no podien esmerçar llurs productes, avui són en plena eficiència; no cal dir que treballen per a l'exèrcit italià. Les fabricacions d'objectes de pell produeixen enormes quantitats de cartrusos i coses similars, d'on els preus de la pell han pujat. Tota aquesta producció de material bèl·lic entra a Itàlia pel ferrocarril austriac. La societat danubiana de navegació a vapor (Donaudampfschiffahrtsgesellschaft) — de la qual han estat venudes accions per valor de deu milions al govern italià (i això també amb una finalitat de guerra per compte del senyor Mussolini).

Naturalment, davant tota aquesta revifalla del treball i dels afers, els feixistes — que no tenen la capacitat per a comprendre que tot això només serveix per a massacrar homes — lluen els bells efectes de la guerra i del feixisme que donen treball als obrers i revifalla la indústria. Que tota aquesta revifalla no sigui més que ficció i que tot aquest treball no serveixi sinó per a portar estralls, no els entra al cap. Aquestes són sentimentalitats a les quals s'abandonen els irredutibles antifeixistes.

Però una pregunta s'impone: com diables s'ho fa Itàlia per pagar tot aquest material, si no té diners? La resposta serveix per revelar la plena complicitat del govern austriac en l'empresa africana del senyor Mussolini. Mentre el govern feixista d'Itàlia ha de pagar al comptat totes les mercaderies que rep d'altres països, a l'Austria li paga restituint les accions de les fabricacions i empreses que li havien estat venudes prèviament. Així, per exemple, un gran paquet d'accions de la Steyrwerk (Steirische Wasserkraftwerke A. G.) que durant la colonització de l'Austria i després dels suïces afers dels senyors Rintelen i Castiglioni havien passat a mans italianes, ara han tornat a l'Austria. Altres operacions semblants són en curs.

Però això no ho és tot. El govern austriac ha comandat a les Banques de comprar les accions italianes a llur preu nominal (propi més alt que el real) i com si això no bastés per a arruïnar l'economia austriaca sacrificant-la a la italiana, el govern ha imposat a les Banques austriacques de comprar a llur preu nominal els papiers de valors italians, entre ells quals aquells dels anomenats "prestitcs" que en la mateixa Itàlia ningú no vol i se'n poden comprar tots els estocs que hom vulgui al 30 i al 40 al 25 per cent de llur valor nominal. Amb aquest sistema, el govern austriac forneix al govern italià les divises estrangeres que li serveixen per a pagar els forniments dels altres països.

Amb aquest sistema, Itàlia ha pagat fa poques setmanes 25 milions de xillings (prop de 120 milions de llires) en accions de la Steyrwerk. Un terç d'aquesta quantitat serveix per a cobrir els actuals forniments de guerra, un terç per al pagament de vells forniments i un terç per a comprar divises en països estrangers a favor de la Itàlia feixista! Amb aquest sistema, a la Banca nacional austriaca hauran ingressat 100 milions de xillings en paperots italians completament desvalorats, mentre aquesta Banca nacional haurà remès al govern italià 100 milions de xillings en divises estrangeres. Pràcticament, aquesta operació

significa que el govern austriac finança el govern italià en la seva bella empresa africana. Encara: — Hitler no és fia massa de Mussolini i no li forneix carbó si no és al comptat. Ara bé: el carbó alemany que va a Itàlia, ve pagat amb dret austriac! Encara més: l'Austria fa grans comandes de petroli a

Romania i de carbó a Polònia; paga aquestes comandes amb diner austriac, les envia a Itàlia i s'ho cobra en pappers desvalorats italians!

Totes aquestes coses són sabudes a Anglaterra, on alguns diaris n'han parlat. Però el govern feixista austriac, que saboteja, com hem vist, la Societat de les Nacions, no havia dubtat a enviar els seus emissaris a Londres per demanar un préstec i sollicitar una pròrroga en el pagament dels seus deutes (els del Creditanstalt) que vencen el 1er de març del 1936, mentre a les caixes de l'Estat no hi ha ni un sou per a pagar. Naturalment, els anglesos han respost traint-se els austríacs del damunt, i el "Daily Herald" ha anunciat el seu capteniment "el sumum del desvergonyment".

Del capteniment del govern austriac resulta clar que si les sancions fallen, la culpa principal recaurà sobre els governants feixistes austriacs. Però quines serien les conseqüències? Romput el pacte col·lectiu que assegurava la pau a Europa, la guerra tard o d'hora es desfermaria, i l'Austria n'esdevindria el teatre, i així arribaria de dret a la destrucció i la ruïna.

Com que el poble italià no pot ésser tingut per responsable de les gestes del senyor Mussolini i el seu govern, tampoc el poble austriac no pot ésser-ho del sabotatge dels senyors Schuschnigg, Starheimberg, Stokinger i companyi!

SUBSCRIPCIO PRO - PRESOS

Pessetes	
Suma anterior	1.740.30
J. M. ...	10
Quelous ...	3
Apolonia Tomás (45 veg.) ...	1
A. S. C. (45 vegades) ...	1
Matrimoni J. C. i M. F. ...	5
P. A. ...	5

Full 380:	
Miquel Barrera i P. V. Sales	125
Un del Gas	050
Joaquim Duran	1
Josep M. Codó Buscató	1
Jaume Serra	1
Un altre	1
Un comptable	1
Enric Martínez	1
Joan Salmeron i Salmeron	1
David Rodon	1
Salvador Ribes	1
Agustí Rovellol	050
Salvador Marín	125
Melior Sellés	2
Honorat Pla	1
Josep Sales	2
Josep Roca	1
Jaume Manyes	5
Josep Miret	2
Jaume Lluís Roca	1
J. M. ...	1
Francesc Barco	1
Silveri Palomós	1
Joan Font	1
Coli de Barria	1
Carreller	1

Full núm. 351:	
Oreño	1
Ramon Jorret	025
Josep Cort	1
Josep Fontanet	1
Francesc Balcells	1
Serra	1
N. N.	1
D. B. N.	1
Un comunista	050
Josep Borrás	1

Full núm. 354:	
Un apotecari	2
Carles Montplet	2
A la memòria de Joan Ferrer	050
A la memòria de Jaume Comte	050
A la memòria de Manuel G. Alba	050
A la memòria d'Amadeu Bardines	050
A la memòria de tots els caiguts del 8 d'octubre	050
Un militant del Partit Català Proletari	050
Rafel Folch i Capdevila	5
Maria Pi de Folch	5
Pel futur del Partit Socialista de Catalunya	050
Mariu Capelletes	050
Artur i Emilia	1
U. S. C. Secció de Sants; recaptat durant la conferència de Graner-Barrera	2365

Suma a seguir 1.850.20

La República del petroli. - Un dictador, agent d'un «trust»

L'aventura de Juan Vicente Gómez

per AURELIO NATOLI

Certe premsa no sap ni eallar oportunament quan l'ocasió aconsella un prudent silenci. Ha mort Juan Vicente Gómez, dictador de Venezuela, i alguns periòdics han arribat a parlar de "figura històrica", de "gran home d'Estat" estil Washington. Un altre, més hàbil, per tal de no comprometre's massa, ha dit que a desgrat d'haver estat molt criticat, Gómez ha anat, durant el seu poder dictatorial, al deute de Venezuela. A més ha mort en el si de la religió catòlica el patriarca que ha tingut, bíblicament, vuitanta fills; també Salomo tenia moltes dones. No han pogut morir en el si de l'Església els presoners del fort de San Carlos, les celles del qual queden cada dia submergides per l'aigua i on els detinguts resten coberts per l'aigua fins al pit. Però Gómez, catòlic, havia suprimit la pena de mort: era l'aigua, els calabossos de les presons que no s'obrien mai per a deixar passar aliments, els que mataben Gómez. No Gómez resava cristianament. I només a París 3.000 venezolans exiliats esperaven la mort del dictador per a poder viure.

"Viva Gómez, y adelante!" Existia un monument sobre el qual es llegeixen aquestes paraules. Maracay ha estat anomenat el "Versalles" de Venezuela i ha estat construït pel dictador. Era un petit poblat, pobre, a 300 quilòmetres de Caracas: en menys d'un any, el dictador el transformà: un centenar d'edificis magnífics sorgiren; un palau presidencial amb 200 habitacions s'elevà en una plaça grandiosa. Parcs, piscines, carrers magnífics. Havien treballat els prestidigitants. Centenars d'automòbils de luxe passen per les places i els carrers del "Versalles" de Gómez. "Viva Gómez, y adelante!" Endavant el petroli. Perquè tot això no és obra del dictador, sinó del petroli, del trust de la "Royal Dutch-Shell", anglo-holandès. També l'"Anglo-Persian Oil" té una participació en la dictadura de Venezuela: l'"Anglo-Persian" és la Companyia anglesa en la qual l'"Intelligence Service" i l'Almirallat de Londres tenen la majoria de les accions.

"Viva Gómez y adelante!" Passen els peons famolencs menant el bestiar cap a l'escorxador. Tot el bestiar de Venezuela és — ara — de Gómez. Tota la terra, també. Una terra gran com dues vegades Espanya. Però el petroli, tot el petroli, era del trust anglo-holandès. El trust porta tot el petroli de Venezuela a Curaçao, on el refina; el petroli venecolà torna a Venezuela transformat en gasolina, per al consum interior, i paga un dret del 30 per 100 del seu valor, és el tribut que el trust paga a la dictadura amb el fi de garantir-se contra tot intent revolucionari.

"Visca el petroli i endavant!" doncs. Aquest dictador que ha mort no era tampoc un dictador: el dictador era l'el senyor Deterding, propietari del trust anglo-holandès. Gómez era només un aventurer que governava per compte del seu amo, i que s'havia apropiat de totes les riqueses del país, armat un exèrcit personal, organitzat un servei secret d'espionatge i policia que acabava ràpidament amb tot intent de rebellió i de protesta. El fort de San

Carlos tenia aigua per a tots els desconfects: els 3.000 "derricks" indiquen que el territori venecolà té també petroli per a tothom, però concentrat en mans del trust. Abans del 1900, Venezuela no produïa una sola gota de petroli, i Gómez treballava la terra. D'origen espanyol,

JUAN VICENTE GOMEZ

pertanyia a una família de camperolers. No existia petroli ni dictadura. Però a les costes verges de les terres de l'Estat de Zulia — les més malsanes del món — fou descobert el petroli. L'any 1927 Venezuela tenia el segon lloc en la producció del petroli del món, després dels Estats Units. Avui l'Amèrica llatina és la darrera esperança dels petrolers del món, la gran reserva, envers la qual mira el trust Rockefeller de la "Standard Oil" — les disponibilitats del qual als Estats Units es van acabant —, gelós de l'èxit de Venezuela que ha estat conquistada a l'assalt pel trust rival de la "Royal Dutch-Shell".

Gómez es nomenà general quan els agents de la "Venezuelan Oil Concession" (filial de la "Shell") li prepararen la carrera de militar gloriós i de gran estadista a les ordres dels petrolers. La carrera de Gómez té aquest resultat: que la "Venezuelan Oil" paga el 70 per 100 de dividends i Maracay es transforma en "Versalles", amb automòbils de luxe, palau presidencial amb 200 habitacions, cada una amb cambra de bany, en el qual els vuitanta fills del patriarca catòlic i apostòlic es parteixen els càrrecs i els diners, mentre els peons famolencs guarden el bestiar del seu amo i, senyor o trencallen als pous.

La carrera militar de Gómez comença amb la carrera d'altres "generals" del petroli. El general Barco a Colúmbia derrota els revolucionaris i expulsa els indis de llurs boscos. Premi al general: la concessió de les terres, que el general ven als trusts de petroli. Però l'altre trust arriba els indis per tal que destrueixin els pous i matin els enginyers i obrers; cal armar altres "generals" que matin els indis. Les lluites en moltes revolucions i contrarevolucions dels Estats sud-americans no són sinó lluites per a i pel petroli, episodi de la guerra misteriosa del petroli. Es calcula que els "gene-

rahs" han costat als trusts uns seixanta milions de dòlars.

En 1927 Venezuela produïa 136 milions de barrils de petroli: la potència de Gómez és gran: ha derrotat tots els enemics, que ja no parien; els cossos de les víctimes s'han calcinat als calabossos, on ningú no ha entrat després del presoner; l'aigua del fort de San Carlos ha apagat tots els plans dels detinguts. Gómez es fa nomenar pels seus parents i protegits — complècs — cap suprem de l'exèrcit, president vitalici. Ell representa el poder executiu, el poder legislatiu, el judicial, tot. "Visca Gómez i el petroli, i endavant!" Tot el poder per al cap i tot el poder del cap per a Deterding i el trust anglo-holandès. Fins un propi fill de Gómez, descontent de la pensió que el seu pare li passava a París — una pensió de 40.000 dòlars mensuals — intentà una revolució, però va fracassar.

I revolucions han intentat idealistes que han desaparegut a les presons de Venezuela i agents del trust competent americà. Però Deterding és gran i Gómez era el seu profeta — i agent de negocis durant trenta anys — durant tota l'època del petroli. Gómez, l'home més ric de Sud-Amèrica, ha imperat a Venezuela, República del petroli.

A les ciutats d'aquesta terra de milionaris, la gent demana aigua. També l'aigua té gust de petroli: la venen en bidons, i cada bidó, una pesseta. La fil·lèn, hi afegeixen sucre moré de canya i li donen el nom de "guarapo". Hi ha vil·les entre les palmiers i parcs i cases de terra amb sostre de canya. Però si es desobedeix un pou de petroli a la seiva, l'amic del president obté una magnífica carretera que talla tot un bosc. Hi treballen els presidis polítics, que deixen la seva darrera gota de sang en el treball tropical, cal per tal que Gómez es gloriï d'esser "el president de les carreteres". Alguns — molts — d'aquests esclaus-treballadors-presoners, que han treballat als pous de petroli, a les carreteres i als camps, tenen les

orelles tallades: record dels mètodes que els han obligat a reconèixer llurs propis crims.

[Magnífica aventura la del dictador de Venezuela! Ara ha mort, vell, riquíssim, potent, en el si de l'Església catòlica, apostòlica i romana, després d'haver treballat tota la seva vida per a un trust de protestants; el seu amo absolut, amo que el dirigia: el pagava bé, però el manava. Aquest "patriota" estava al servei de l'estranger, al qual havia venut la seva pàtria.

No és un destí particular del dictador de Venezuela: tots els dictadors tenen llurs amos, que gairebé sempre són estrangers. El règim "totalitari" — que Gómez aplicà integralment abans que els "moderns" dictadors europeus —, servi només per a ocultar que un terrible dictador "figura històrica" és un agent de negocis d'una oligarquia internacional.

Les coses que passen

A la província de León, al poble de la Encina, al lloc denominat bari de l'Estació, uns joves entraren en una taverna propietat de Josep R. Regueiro, practicant titular d'aquell poble i president de la Unió Republicana. Entraren a l'establiment i donaren visques a Gil Robles i moris contra els caps dels partits republicans d'esquerra. Els visitants tragueren pistoles, i enganyaren diversos trets contra Josep, dels quals resultà mort. L'esposa en sentir els trets, sortí demanant socors, i contra ella enganyaren diversos trets els afiliats d'Acció Popular. La dona, malgrat estar ferida al cap, sortí al carrer i arribà fins a la casa del metge, que viu a un edifici del costat de la taverna. En sortir a obrir la porta una criada del doctor, els joves populars enganyaren més trets, que també aconseguiren la criada, l'estat de la qual, com el de la tavernera, és greu.

S'ha acabat l'oli

Durant uns dies la llanterna de "La Ven" ha estat apagada. Es veu que aquell gran catalanista que la redacta, que trobava "pallassada" el gest del diputat català senyor Trabalet de dir a Vialonga que de President de la Generalitat no s'era ni en seria mai, havia acabat l'oli.

Quin catalanista!

En el segon aniversari del traspàs de Francesc Macià el poble ha cobert de flors la tomba del primer President de la Generalitat restaurada.

A la plaça de la Fe, en dia tan assenyalat, no va ésser vist cap dels elements del Govern transitori que ha donat als catalans la llei anticonstitucional del 2 de gener.

El poble sabrà agrair aquesta prova de respecte que, potser involuntàriament, han donat envers la memòria de Francesc Macià aquests mai prou transitoris elements.

Al Govern que va formar el senyor Portela, sobre la sòlida base d'aquest famós i inèdit decret, ja només li queda la base, o sia l'estament decret.

La solidaritat dels components del Govern és cada dia més mirada i ja cada dia més inversemblant la supervivència del Govern.

El cap que mai no s'equivocava té, potser, dins d'aquest Govern, que el senyor Portela va formar per tal de deixar-lo fora, més partidaris que el seu president, i mentrestant el famós decret va perdent tota la seva considerable virtut, aglutinant i esperadora.

Mantobrants en aquest mateix sentit, els quatre diputats que té a Astúries: el melquiadista i ex-reformista Melquiades Alvarez, que també fou una vegada constitucionalista, li han adreçat una carta oberta, en la qual es parla, amb un cinisme grotesc, de les grans masses del partit (aquell partit que té el quaranta per cent dels seus afiliats cobrant la cessantia de ministre), i es diu que aquestes masses exigeixen la coalició contrarevolucionària, tan àmplia com calgui, contra els qui "descadenaren la revolució".

El senyor Gil Robles ha tingut una conversa, que, segons testimonis, ha durat més de dues hores, amb l'ex-ministre de la dictadura Calvo Sotelo.

ALEGRIA DE LES FESTES... PREOCUPACIO DELS REGALS

L'alegria de les festes que s'atansen comporta una preocupació pels regals

Les creacions J. ROCA — joieria, rellotgeria, argenteria — són la resposta definitiva que heu d'oposar a la vostra indecisió i als vostres dubtes

Les creacions J. ROCA — perfectes i en la marca inesborrable de la distinció — representen una gran gamma de preus i una varietat d'objectes dins una mateixa qualitat insuperable i única

J. ROCA JOIER Passeig de Gràcia 18

El Front Popular ens durà a la victòria

L'estat actual de la Universitat de Barcelona

El doctor Josep Xirau, membre del Patronat Universitari, ex-degà i professor de la facultat de Dret, apunta una cosa o dos perquè el nostre primer centre d'ensenyament surti de l'estat caòtic en què es troba

per C. MORLANS i FUIOL

D'un any ençà les coses de la Universitat autònoma de Barcelona marxen a la bona de Déu. El primer centre d'ensenyament de Catalunya arrossega en l'actualitat una vida tan rànquida que fa pena de pensar-hi. Naturalment que aquest raquitisme actual de la vida universitària no és conseqüència amb la institució. Bé prou que ens ho va demostrar el Patronat Universitari durant el temps que durà la plenitud de la seva funció, aconseguint transformar la manera d'ésser de la Universitat que patíem, elevat el nivell moral de l'estudiant amb un grau elevadíssim en relació amb el que tenia abans de la implantació de l'autonomia universitària, estructurant nous plans d'ensenyament en evident contrast amb els sistemes de rutinaris i antiquats, sense ni so, i bastint un nou edifici universitari dintre les mateixes parets existents, però desmantellant d'ell per a sempre els altres putrefactes de presó mil·lenària que tantes vegades hi hem respirat.

Tot això féu el Patronat Universitari en el poc temps que tingué d'existència efectiva. És aviat dir. No fou, però, tan fàcil de realitzar-ho. No en calgué vèncer pas poques de resistències de tota mena! Però el Patronat, fidel a la missió que li fou encomanada de fer de la Universitat de Barcelona una Universitat com nosaltres la necessitàvem i la volíem, un veritable centre d'ensenyament superior, sabé sortir-se els esculls i mantenir a ratlla tots els obstaculitzadors, que no eren pas pocs...

El Patronat Universitari, després i a conseqüència del 6 d'octubre — ja és sabut — fou suspès i empresonat els membres que el constituïen. A la Universitat quedaren les reformes realitzades a l'edifici, els plans d'ensenyament estructurats pel Patronat, i gairebé tot el que quedava d'estudiant ha sabut mantenir el nivell moral a què l'elevà — no ens enganyem pas — el Patronat.

I així i tot la vida de la Universitat autònoma no rutlla. Manca algú. Manca la mà dirigent que sapigué dur a bon terme la gran nau universitària de la nostra terra.

Cal tenir en compte que a partir de la suspensió del Patronat la funció rectoral del primer centre d'ensenyament de Catalunya ha estat exercida sempre d'una manera interina, la qual cosa equival a dir que també ho ha estat sense una plena responsabilitat i no cal dir que a disgust de totes aquelles persones que tenien i encara tenen posada en la bona marxa de la Universitat autònoma la màxima confiança i veuen únicament en ella la garantia que la Universitat en compte que a la veritable fogar de cultura.

I podríem dir tantes i tantes coses més. No acabariem mai.

I bé. Per tal que ens parles d'aquesta Universitat que tant ha canviat d'un any ençà i no precisament per a millorar, sinó tot el contrari, dels seus defectes i de les solucions als seus problemes plantejats, a part d'algunes altres coses que hem cregut d'oportunitat, hem visitat el Dr. Josep Xirau, membre del Patronat Universitari, ex-degà de la Facultat de Dret, de la qual és professor, i un dels homes que amb més entesa ha sabut defensar en tot moment la Universitat autònoma de Catalunya, qui ha tingut amb nosaltres i per als lectors de LA RAMBLA DE CATALUNYA mitja hora de conversa, posant en totes les seves paraules aquelles justes, energia i alhora amabilitat que li són característiques.

— Què opineu de la Universitat autònoma en el seu estat actual?

— Que deu fer molt goig a aquells frenètics autonomistes de l'any 1933, aquells del document de les 41 firmes, defensors — segons ells — de la veritable autonomia, que deu consistir probablement — pel que s'ha

EL DR. JOSEP XIRAU

que sembla que ha estat la consigna que ha planat pel ministeri en aquests darrers temps i que la Universitat de Barcelona, penedida de la "calaverada" a què es va deixar portar pels homes esbojarrats del Patronat, demani humilment el seu reingrés a la categoria d'inutilitat pública de dret comú.

— Quina solució creieu que es pot donar a aquest estat actual transitori de la Universitat?

— Molt senzilla. Cal només fer-lo desaparèixer. Crec fermament que l'esperit que va despertar la reforma, és invencible; majorment quan els enemics que té no són ni defensos cap principi ni cap ideal, sinó que ni tan sols van d'acord en el grau de paral·lisme que volen infligir a l'intent de renovació. La solució serà sempre fàcil. Que no es facin il·lusions. Podran haver dificultat el moviment de la màquina; podran, si volen, aturar-la durant algun temps; el que no aconseguiran és d'imprimir-li un moviment contrari a la seva naturalesa. Hi ha relloctes — per exemple — que retarden llur marxa en relació amb la que els és prevista; hi ha relloctes que es paren. El que no s'ha vista mai, però, és un rellocte que, tot d'una, es posi a fer marxa enrera. La solució, doncs, és clara: normalitzar la vida de la Universitat vol dir restablir la seva situació legal, injustament i brutalment destruïda fa més d'un any.

— Quina és la vostra opinió sobre l'actuació del senyor Duadé en l'època en què fou ministre d'Instrucció pública?

— Francament, encara no he tingut temps de posar-me a investigar quina fou l'actuació del senyor Duadé

en la seva funció.

— Quina seria la vostra opinió sobre la solució més adequada per a la normalització de la vida de la Universitat autònoma?

— Jo la veig molt clara. Primer... tornar al 5 d'octubre. Després... els camins són plans, diria sempre la senyora Jacinta Pérez Martín, mare política del nostre estimat company Lluís Aymami i Baudina.

No cal dir que sentim com a pròpia la desgràcia que endolla novament la llar del bon amic, al qual donem, fent-lo especialment extensiu a la seva esposa, el nostre pesam més sincer.

L'enterrament, que sortirà del Pasatge Bocabella, d'indrà lloc demà, dimarts, a les deu del matí.

al front del ministeri. Vista, però, l'executiva acadèmica del dit senyor, hi ha algunes raons per a presumir que — bona o dolenta — el que no haurà estat, és massa intensa.

Jo no he tingut més notícia directa d'ell, des del dia memorable en què va anar a acomiadar-se del Patronat, gairebé amb llàgrimes als ulls. Tothom tenia "le cœur gros". El senyor Duadé, afectuosament i cordialment, amb un sentiment que tremolava a la punta de cada paraula, ens va comunicar que havia decidit anar-se'n a València a fer la seva vida política i la professional d'advocat.

"Vag a obrir nova botiga", va explicar. "Aci ja no puc fer res. Demés a més si em quedo aci no seré mai diputat". No ha estat diputat, però ha estat ministre, que ja és força. La resolució degué ésser presa, sens dubte, amb gran dosi d'energia i de decisió, perquè per a realitzar el projecte que aleshores manifestava al Patronat — amb aquella efusió i cordialitat que li són característiques — hagué de deixar "penjat" un curs monogràfic que ja s'havia inscrit en el programa de la Facultat sobre "Una revolució en la lògica del Dret", tema del llibre que el senyor Duadé acabava de publicar.

Sento molt que el meu judici s'hagi de limitar a l'etapa pre-ministerial del senyor Duadé. Ja us he dit que em manquen notícies del que ha pogut fer des que s'hi va anar a Madrid a explicar pels passadissos del Congrés la manera com se n'havia anat de la Universitat de Barcelona.

Jo, degà, vaig intentar la seva reincorporació "de fet" i amb la intensitat i eficàcia que exigia la reforma universitària, a les tasques de la Facultat de Dret. Com a membre del Patronat vaig cooperar a donar-li tota mena de facilitats perquè pogués marxar a València tal com ell volia, és a dir, ocupant el seu lloc en aquesta Universitat, i vaig resolt — gairebé disposat a emocionar-me — la part que em pertocava de l'agradament que tan copiosament ens va manifestar en el moment del comiat.

— Creieu que es tornarà a posar en vigor el règim de Patronat i que seran reposades les persones que integren el supès?

— No m'agrada de fer pronòstics, i per tant no us en faré pas cap sobre si hi tornarà a haver Patronat o no; però, en tot cas, veuc que el problema de les persones no ens farà mai prendre una actitud hostil, ni tan sols recelosa, si aquells als quals s'encomana la normalització de la vida universitària són lleials servidors de l'esperit de la nova Universitat i es proposen seriosament realitzar la magna empresa de fer a Catalunya una Universitat del món.

A mi — i segur que no seré pas sol — em trobaran sempre disposat a la més fervent col·laboració des del lloc que em pertoca i que jo creig que diré sempre dignament. Som molts els que, afortunadament, no "necessitem" ésser res ni ens afanya la vanitat del càrrec.

Els que vinguin, doncs, a treballar de veritat per la Universitat, no ens trobaran pas enfront. Us ho asseguro.

— Quina seria la vostra opinió sobre la solució més adequada per a la normalització de la vida de la Universitat autònoma?

— Jo la veig molt clara. Primer... tornar al 5 d'octubre. Després... els camins són plans, diria sempre la senyora Jacinta Pérez Martín, mare política del nostre estimat company Lluís Aymami i Baudina.

No cal dir que sentim com a pròpia la desgràcia que endolla novament la llar del bon amic, al qual donem, fent-lo especialment extensiu a la seva esposa, el nostre pesam més sincer.

L'enterrament, que sortirà del Pasatge Bocabella, d'indrà lloc demà, dimarts, a les deu del matí.

Izquierda Republicana va donar ahir 75 mítings en altres tants pobles de Castella

Els oradors duen la pauta dels seus discursos que ha estat prèvia ment fixada per les autoritats del partit

Entreviu amb l'ex diputat Carreras Reura, secretari de propaganda de la I. R. E.

per J. PASTOR WILLIAMS

Entre aquesta joventut bullanguera i dinàmica, però no per això menys seriosa i constructiva, que ha il·luminat la democràcia republicana, figura en primer lloc amb títol preferent aquest animós ex-diputat esquerrà Francisco Carreras Reura. D'una activitat prodigiosa, quasi podria dir-se d'ell que posseïx el do de la ubicuitat. Se'l veu al cercle, al cafè, al hotel, al Congrés a totes hores. El seu pas sempre és ràpid. La seva paraula és sempre agil. És l'home que en tot moment organitza alguna cosa. I, naturalment — si així no fos, no el retrauríem en aquestes columnes — sempre amb un fervorós esperit de republicanisme pur i constant.

En aquests moments, Carreras ocupa un dels primers plans de la vida republicana nacional. Carreras és l'ànima d'aquesta veritable croada que surt el diumenge per totes aquestes Castelles arides de terres i situacions d'esperit que vituen encara esperant un Cid que les faci vibrar, però que solament escolten el rastacuerisme insuportable d'un Abilio Calderón o la vana superbia d'un Gil Robles. La República vol treure el cap ara a la pampera castellana per obra i gràcia de Carreras, que ha organitzat sol per a aquest diumenge setanta-cinc actes de propaganda republicana en altres tants pobles terrosos i tristos de la més vella i arcaica d'aquestes Castelles on n'encara el més ranci caciquisme clerical.

No és meya la idea de celebrar aquests actes. La genés d'aquesta propaganda correspon a Gabriel Franco, el qual la proposà a la Comissió Executiva del partit. El fet és natural. Gabriel Franco té les seves activitats a Castella i ha pogut comprovar personalment moltes vegades una profunda tristesa i enorme desolació causada als camps per aquesta desastrosa política dretista del segon bienni.

Com el de Gabriel Franco havia de percebre i captar-lo, per a reaccionar violentament contra ell. I com dic, proposà la idea a la Comissió Executiva i aquesta l'acceptà immediatament.

— Quants actes han organitzat per a aquest diumenge?

— Setanta-cinc, a altres tants pobles de Castella.

— Quins temes desenvoluparan els oradors?

— Veureu. En acceptar-se la idea i fer-se càrrec ja d'ella la Secretaria de propaganda, aquesta s'adreçà a la Comissió d'Idèal perquè donés la pauta a seguir. Era lògic que pels indrets on la propaganda havia de fer-se, els temes fonamentals fossin dos: el problema del blat i el dels rendiments. Les diverses organitzacions provincials, a les quals es consultà sobre aquest particular, respongueren unànimes amb profund entusiasme i el seu torn indicaren les posicions on les reunions serien més eficaces. I aleshores es redactaren unes notes que s'han lliurat a tots els oradors i que han de servir de guions en llurs discursos; notes que han estat curosament estudiades pels noms del partit especialitzats en aquests temes i que han de fixar, davant els camperols, la nostra posició en aqueixos problemes.

Com a prova, Carreras ens lliura unes quantilles escrites a màquina en les quals es condensen els susdits estudis. La seva lectura, tant per la seva extensió com per la profunditat amb què s'analitzen els temes, exigeix molt temps i per això preguntem:

— Quina postura, en síntesi, adopta el partit en aquests afers?

— Una postura de serietat, sense afany de fer-se popular. El problema del blat, per exemple, és el prou profund i fiell per a tenir molt bé cura de no prometre solucions concretes i terminants que per certes ni efectives. És problema d'anys, potser de generacions, enllaçat per les arrels a tota l'economia nacional. En canvi, el problema dels rendiments és molt diferent i ens permet afrontar una posició més ràpidament constructiva i apuntar solucions més ràpides.

— Qui paga les despeses de la propaganda?

— La Comissió Executiva del partit.

— Seguiran aquests actes en diumenges successius?

— Indubtablement. L'única salvetat que hem de fer és la que coordinarem la propaganda amb els altres partits que integren amb nosaltres la coalició electoral.

— Seran els mateixos temes?

— No. Castella té aquest peu forçat dels temes que acabo d'exposar, però una propaganda més àmplia, geogràficament considerada, precisa l'anàlisi d'altres molts assumptes, entre els quals sobresurten per la seva importància els referents a Instrucció Pública i Sanitat. Interessa molt posar de manifest la política que en aquests departaments seguí el bienni esquer-

Rubió i Tudurí a Germanor Catalana i Republicana

Dijous vinent, a les deu de la nit, donarà una conferència a Germanor Catalana i Republicana (Menéndez Pelayo, 187), el diputat Marià Rubió i Tudurí sobre el tema "Momentos actuales de la política".

FRANCISCO CARRERAS REURA, ex diputat per Balears a les Constituints i secretari de propaganda del partit d'Izquierda Republicana

aquests temes se sintetitzaran per especialistes en la matèria.

— És autònoma aquesta secretaria de propaganda que dirigiu?

— No. Depèn de la Secretaria general, que exerceix el senyor Josep Salnerón. I m'interessa dir, abans que no s'obli, que ara tindrem ocasió de veure si és cert allò que va dir el senyor Carreras a les Corts en prenent ferir l'amor pròpi del senyor Marcellí Domingo i justificar els seus atacs contra aquest, que als camps castellans existia una fòbia contra ell per la seva política al Ministeri d'Agricultura. Diumenge se celebren quinze actes a la província de Zamora, feu del senyor Carreras. S'hi

Les coses que passen

No hi valdran tupinades

El nostre amic el diputat al Parlament de Catalunya senyor Francisco Viadiu ha tramès el telegrama següent de protesta al governador general:

"Governador general de Catalunya. Barcelona. — Pobles Olius, Castellar, Clariana, Riuer, Llobera, les secretaries dels quals després del 6 d'octubre calgueren a mans dels elements de Lliga Catalana, no han exposat al públic les llistes de rectificació del Cens perquè ningú no s'assabenti de la gran "tupinada" que prepara Lliga Catalana. — Francisco Viadiu, diputat al Parlament de Catalunya."

Per la reposició dels Ajuntaments del 12 d'abril a Espanya, i del 14 de gener a Catalunya

El senyor Arnau i Cortina ha tramès el següent telegrama a Madrid: "Presidente Consejo Ministros. — Madrid. — Aunque nota oficiosa Consejo Ministros deja pendiente resolución definitiva reposición Ayuntamiento, comentarios políticos coinciden afirmar existen propósitos nombrar nuevos gestoras municipales. Ante tamaña absurda suposición, absoluta negación derechos constitucionales, en nombre más de tres mil concejales municipales suspendidos que comprenden más de la mitad Ayuntamientos catalanes y representan la casi totalidad censo habitantes Cataluña, vengo manifestar que legitimidad derecho mandato concejales elegidos sufragio prescribe solamente por elección nuevos representantes."

Cua Gobiernos no haber convalidado elecciones debido tiempo, no autoriza infringir Constitución y burlar derecho pueblo. Reponer Ayuntamiento 12 abril único camino legal. Caso Cataluña más acentuada legalidad aún, por existir legislación catalana y ser elegidos enero 1934. — Arnau Cortina, alcalde Malgrat y diputado Parlamento Catalán."

Un telegrama interessant

Ha estat cursat el següent telegrama al Cap del Govern:

"Presidente Consejo. — Madrid. — Siendo V. E. ministro Gobernación Gobierno Lerroux dijo que de chozar cantaro y piedra romperse cantaro. No sabemos lo que se rompió, pero V. E. dejó de ser ministro. Nuevo choque violento entre cantaro y piedra anunció día 30. Celebraremos tenga V. E. mejor suerte en esta ocasión. — José Escoda, J. M. Garriga, Antonio Pellisier, Francisco Torres, Camilo Quer, J. Guillard, J. Pumariega (seguelben signatures)."

Més de mig centenar de socialistes a la banqueta

Avui se celebra a Madrid la vista de la causa contra les milícies so-

cialistes. La vista té lloc al saló d'actes de la Presó Model.

En l'informe fiscal es demanen penes que oscil·len entre dos i vint anys per a mig centenar d'encarcelats.

Com a defensors hi ha més de vint letrats.

El que va provocar la revolució

La policia, complint ordres de la superioritat, ha recollit l'edició del llibre del senyor Salazar Alonso "Bajo el signo de la revolución", que s'havia posat a la venda.

El llibre de Molins Fabregues, recollit

La policia, complint ordres de la superioritat, ha procedit a recollir vint-i-quatre exemplars del llibre "La insurrecció proletària d'Asturies", del qual és autor el nostre company senyor Narcís Molins i Fabregues, contra el qual ha estat donada ordre de detenció.

De cara a la falsificació de la voluntat popular

Ha estat tramès el següent telegrama:

"Excm. Gobernador General Catalunya. — Barcelona. — Complejo deure elevat respectuosos, però energica protesta actuació secretari Ayuntamiento Navás, el qual en lloc donar facilitats ciutadans inclusió legal Cens Electoral, posa obstacles i dificultats encaminades privar exercici legítims drets."

Prego urgent intervenció davant cas anormal fàcilment comprovable. F. Senyall, diputat Corts."

La censura se'ns ha quedat a consulta de la superioritat, entre altres galeades, les referents al míting que donà al Fric Gil Robles.

El censors ens han dit que no ens podran donar aquestes galeades fins demà. Ara que resulta que nosaltres per ara som un setmanari, i demà no sortim, i aquesta ressenya d'illums tindrà ja no tindrà actualitat.

L'obra de la censura i dels qui la manen és aquesta.

Contra la censura i els qui els manen aprenguem com es fa un periòdic, i aleshores no cometrien lesions d'interessos com ara.

La premsa infame

Gil Robles havia qualificat de premsa infame la premsa d'esquerra. "La Libertad" li contesta molt bé així:

"La premsa infame — segun el jefe "que nunca se equivoca" — somos nosotros, que afirmabamos y repetimos hoy después de las votaciones del "affaire" Taya, que Acción Popular ha incurrido en gravísimas responsabilidades al encubrir a los responsables, primero, y al abstenerse con sus votos, después. Acción Popular, que colabora con los "irregularizadores" de la Administración y aprueba una y otra vez dictámenes impunitivos. Gil Robles, y Lucía, y Salomón, que luego de conocer las denuncias de Nombela, dan un espectacular abrazo a don Alejandro Lerroux."

Y, sin embargo, en España hay una prensa infame. Pero ¡basta! Gil Robles en torno suyo. Prensa infame es la que injurió cobardemente a Manuel Azafia, y a Diego Martínez Barrio, y a Largo Caballero. Prensa infame la que inventó la llamada de las muchachas violadas y muertas por los revolucionarios en San Claudio. Prensa infame la que aseguró que los mineros asturianos cortaban los pechos a las mujeres y asaban como cerdos a los sacerdotes. Prensa infame la que aseguró la llegada a Madrid de una veintena de chiquillos hijos de guardias civiles a quienes los rebeldes habían sacado los ojos. Esa, únicamente esa, es la prensa infame que hay en España. Pero esa, casi toda esa Prensa es la que aplaude, y estimula, y alienta a Gil Robles.

Todavía hay una prensa más infame. Y es la que, invocando el nombre de España, asegurando defender a España, empieza por defraudar al Tesoro español medio millón de pesetas. (El diario de la CEDA "Ya"). ¿Conoce algún caso de estos el señor Gil Robles? Pues debiera conocerlo. Porque esto es, acaso, lo que ha hecho uno de los órganos oficiales u oficiosos del partido que él mismo dirige."

Contra la devolució als jesuïtes dels edificis incauats

Ha estat tramès el telegrama següent:

"Presidente Consejo Ministros. — Al Ateneo Polytechnicum, entidad obrera cultural, amb un miler d'associats, sollicita de V. E. derogació decret retornant a la Compañía de Jesús els Grups Escolars de Barcelona. — President, Serra Moret; secretari, Padrós."

Gómez Hidalgo condemnat

El nostre amic el redactor de "La Libertad" senyor Francisco Gómez Hidalgo ha estat condemnat a dos mesos i un dia de presó per haver dit des del diari que Valeriano Leon semblava Crist. El delictes consisteix en injúries al senyor Gil Robles, perquè la nit en la qual el Parlament va acordar per 119 vots contra 60, que Lerroux era una persona honesta, Valeriano Leon aparegué als passadissos del Congrés acompanyat de Salazar Alonso i de Gil Robles.

La sentència no ens ha estranyat. Precisament estem tractant de recuperar la República.

Saludem Gómez Hidalgo empresonat per les dretes, i li donem espiritualment una forta abraçada.

Xampany Baqués

Gran Carta Extra Escumós Duc d'Oran

CAVES A GUARDIOLA DE PONT-RUB.

PENEDÈS (Espanya)

Subscripció pro-familia Bello

Continua oberta, durant tot el mes de gener vinent, aquesta subscripció. Poden fer-se donatius a l'Ateneu Obrer d'Esquerra (Provença, 156), Centre Republicà d'Esquerra (Pas-seig de Gràcia, 42) i a la redacció de LA RAMBLA, ultra les delegacions nomenades en diversos pobles de Catalunya.

Llista número 7	
Suma anterior	Ptes. 1890'30
J. M. ...	5'—
A. E. G. ...	5'—
Francisco Margarit ...	3'—
Jaume Duran ...	5'—
P. A. ...	5'—
Suma i seguirà	Ptes. 1913'30

LA RAMBLA, diari, el 9 de gener

SASTRERIA PANTALEONI GNS

ABRICS

per a

HOMES i NENS

ELS MILLORS MODELS

ELS MILLORS GUSTOS

ELS MILLORS PREUS

Secció especial a la mida

Portaferrixa, 13

Les iniciatives de govern de les esquerres catalanes

La tercera campanya del Segell Pro Infància

Cal combatre la mortalitat infantil. - A Catalunya mor n
uns 17.200 infants cada any. - El Segell Pro Infància
el tenen establert uns setanta països

Fa uns quants dies...

...que a cada carrer, a cada plaça,
a cada cantonada on hi ha clavet un
cartell Segell Pro-Infància, ressona a
cada instant la rialla fresca de l'in-
fant de Morell, invitant-nos a tots
a contribuir a l'obra d'assistència so-
cial que tant necessita la nostra Pa-
tria.

Cal combatre la mortalitat infantil

Heus ací unes impressionants da-
des sobre la mortalitat infantil a Ca-
talunya, extretes d'una informació
llegida en un dels darrers Congres-
sos de Metges de Llengua Catalana.
Infants morts dintre les primeres
vint-i-quatre hores: mitjana entre els
anys 1919 i 1926 inclusivament: 2.226
infants cada any.

Infants morts de més de vint-i-qua-
tre hores i menys d'un any: mitjana
entre els anys 1920 i 1929 inclusivament:
5.200 infants cada any.

Infants morts de més d'un any i
menys de cinc: mitjana entre els
anys 1919 i 1926 inclusivament: 9.777
infants cada any.

Sumades aquestes xifres, donen la
fragant pèrdua mitjana anual de
17.200 infants menors de cinc anys.
De la importància d'aquesta xifra
en relació amb la població total de
Catalunya, se'n dedueix l'enorme in-
terès que el problema de la mortali-
tat infantil deserta a tots els qui
sensadament conscients es preocupen de
les qüestions que afecten el millora-
ment i engrandiment moral i mate-
rial de Catalunya.

frapant pèrdua mitjana anual de
cada any a Catalunya!
Aquesta xifra és una acusació. Que
ens ateny a tots i ens clama la ne-
cessitat d'unes institucions que faci-
litin als infants, fills de famílies ne-
cessitades, la cura i atencions neces-
sàries per al seu desenvolupament.

Cal desenvolupar tota una obra d'as-
sistència social.

Assistència social, no "caritat", com
deia aquell gent. I com diu aquella
guardiola amb pedestal de marbre
que han plantat a la plaça de Cata-
lunya.

Assistència social, que les esquerres
catalanes en el seu pas pel Govern
de Catalunya havien començat a
muntar damunt Reils. I que d'ací a
poc temps reprendran.

Una de les institucions creades fou el
Segell Pro-Infància.

Avui en parlem.

L'origen del Segell Pro-Infància

La creació del Segell Pro-Infància
la devem a Einar Holbøll, humil
carter danès, el qual l'any 1904 tin-
gué la felicitat de crear un segell,
la venda del qual era a profit dels
nens tuberculosos i que batejà
amb el nom de "Segell de Nadal".

La seva modesta professió li feia
veure sovint l'angoixa de famílies me-
neroses que per manca de mitjans
velen esclauir la vida de llurs in-
fants. Per a portar un ajut social que
remetés aquestes necessitats tingué la
inspiració d'implantar a Dinamarca
aquest petit segell, tan modest com
el seu creador, però que per la seva
humanitària finalitat havia d'agrair-
li la seva acció i ésser acollit amb
tant d'entusiasme, que ja han estat
dintre les nacions que s'han vaigut
d'un segell similar per a recaptar
quantitats que són destinades a obres
d'Assistència Social a l'Infant, i
que ha assolit importants sumes com
en són un exemple França, que recap-
ta anualment uns 21 milions de
francs, Itàlia 19 milions de llires i
Nord-Amèrica 6 milions de dòlars.

El Segell Pro-Infància a Catalunya

Establert el règim autònom a Ca-
talunya, fou implantat el "Segell Pro
Infància" pel Govern de la Genera-
litat, que presidia donc Francesc Ma-
cià, segons decret publicat al Butlletí
Oficial de la Generalitat de Catalu-
nya, de data 13 de març del 1933.

La seva finalitat és la recaptació de
cabals per a atendre la Higiene So-
cial de l'Infant en les seves diferents
necessitats.

El "Segell Pro-Infància" és l'únic
segell de caràcter benèfic que està au-
toritzat per a ésser editat i posat a
la venda a Catalunya.

El "Segell" és venut cada any del
primer de desembre al 6 de gener. El
destinar a la seva venda un espai de
temps limitat, és perquè el poble de

A la plaça d'Espanya hi
ha un Grup escolar que la
Lliga ha batejat amb el nom
d'"Alejandro Lerroux".

El primer Comitè Directiu
del Segell Pro-Infància

El primer Comitè Directiu Central
del "Segell" que va portar a terme la
meritoria organització d'aquesta Ins-

titució i començà la difícil tasca de la
seva iniciació estava compost pels se-
nyors doctor Josep Soler i Pla, presi-
dent; Josep Irla i Bosch, tresorer;
senyors Elvira Espaduro i Puigdo-
llers, vocal; senyor Tomas Barri i
Abat, vocal; i doctor Agustí Mari i
Guinard, secretari.

Aquesta institució no té cap resso
polític, ja que la seva única finalitat
és procurar la màxima assistència als
infants de Catalunya i com a obra
social està completament separada de
tot partidarisme.

Són ja dues les campanyes que por-
ta realitzades el "Segell Pro-Infància"
i anem a començar la tercera, amb
l'esperança que a cada nova període
de venda, aquesta institució ha de
quedar més enfortida i que amb l'ajut
del poble de Catalunya arribarà a as-
solir la importància de les similars
que en altres països l'han precedit.

Quasi tots els països que tenen esta-
blert el Segell de Nadal el posen a la
venda un temps limitat i aproximada-
ment en la mateixa època de l'any
que a Catalunya, llevat d'Itàlia, on el
venen per Pasqua.

L'organització del Segell Pro-Infància

El "Segell Pro-Infància" és una
institució autònoma, que funciona
sota el patronatge de la Generalitat
de Catalunya i d'acord amb la Junta
Superior de Protecció a la Infància de
Catalunya, que és l'organisme tècnic
i coordinador de tots els Serveis d'As-
sistència Social a l'Infant.

Les seves oficines centrals estan
instal·lades a la planta baixa del Pa-
lau de la Generalitat.

Un Comitè Directiu Central té cura
de l'organització de les campanyes de
venda del "Segell" i administració
dels seus cabals.

Col·laboren a les tasques de propa-
ganda i venda a la ciutat de Barce-
lona deu Comitès de districte i a la
resta de Catalunya hi ha constituït un
Comitè a cada localitat.

Els Comitès Locals que actualment
actuen a cada campanya són uns vuit
cents cinquanta i estan compostos
pels estaments més representatius de
la població.

Els "segells" que a cada campanya
fa editar el Comitè Directiu Central
són enviats als diferents Comitès Lo-
cals, els quals tenen cura de llur
propagació i venda, i tancada aques-
ta són tornats els segells sobrants,
juntament amb la corresponent liqui-
dació, al Comitè Directiu Central, i
les quantitats recaptades són trame-
ses per mitjà d'una de les entitats
bancàries on el "Segell" té dipositats
els seus cabals.

Tota actuació del "Segell Pro-Infància"
està supeditada a l'aprovació del
senyor conseller d'Assistència Social,
essent facultat de l'esmentat senyor
conseller el nomenament de les per-
sones que han de compondre el Co-
mitè Directiu Central.

El primer Comitè Directiu Central
del "Segell" que va portar a terme la
meritoria organització d'aquesta Ins-

titució i començà la difícil tasca de la
seva iniciació estava compost pels se-
nyors doctor Josep Soler i Pla, presi-
dent; Josep Irla i Bosch, tresorer;
senyors Elvira Espaduro i Puigdo-
llers, vocal; senyor Tomas Barri i
Abat, vocal; i doctor Agustí Mari i
Guinard, secretari.

Aquesta institució no té cap resso
polític, ja que la seva única finalitat
és procurar la màxima assistència als
infants de Catalunya i com a obra
social està completament separada de
tot partidarisme.

Són ja dues les campanyes que por-
ta realitzades el "Segell Pro-Infància"
i anem a començar la tercera, amb
l'esperança que a cada nova període
de venda, aquesta institució ha de
quedar més enfortida i que amb l'ajut
del poble de Catalunya arribarà a as-
solir la importància de les similars
que en altres països l'han precedit.

Quasi tots els països que tenen esta-
blert el Segell de Nadal el posen a la
venda un temps limitat i aproximada-
ment en la mateixa època de l'any
que a Catalunya, llevat d'Itàlia, on el
venen per Pasqua.

La seva modesta professió li feia
veure sovint l'angoixa de famílies me-
neroses que per manca de mitjans
velen esclauir la vida de llurs in-
fants. Per a portar un ajut social que
remetés aquestes necessitats tingué la
inspiració d'implantar a Dinamarca
aquest petit segell, tan modest com
el seu creador, però que per la seva
humanitària finalitat havia d'agrair-
li la seva acció i ésser acollit amb
tant d'entusiasme, que ja han estat
dintre les nacions que s'han vaigut
d'un segell similar per a recaptar
quantitats que són destinades a obres
d'Assistència Social a l'Infant, i
que ha assolit importants sumes com
en són un exemple França, que recap-
ta anualment uns 21 milions de
francs, Itàlia 19 milions de llires i
Nord-Amèrica 6 milions de dòlars.

Establert el règim autònom a Ca-
talunya, fou implantat el "Segell Pro
Infància" pel Govern de la Genera-
litat, que presidia donc Francesc Ma-
cià, segons decret publicat al Butlletí
Oficial de la Generalitat de Catalu-
nya, de data 13 de març del 1933.

La seva finalitat és la recaptació de
cabals per a atendre la Higiene So-
cial de l'Infant en les seves diferents
necessitats.

El "Segell Pro-Infància" és l'únic
segell de caràcter benèfic que està au-
toritzat per a ésser editat i posat a
la venda a Catalunya.

El "Segell" és venut cada any del
primer de desembre al 6 de gener. El
destinar a la seva venda un espai de
temps limitat, és perquè el poble de

Catalunya aporti anualment com una
tradicció el seu voluntari ajut, sense
que sigui molestat amb una excessiva
insistència que causaria la seva aten-
ció i fóra en perjudici del seu bon
exit.

Aquesta institució no té cap resso
polític, ja que la seva única finalitat
és procurar la màxima assistència als
infants de Catalunya i com a obra
social està completament separada de
tot partidarisme.

Són ja dues les campanyes que por-
ta realitzades el "Segell Pro-Infància"
i anem a començar la tercera, amb
l'esperança que a cada nova període
de venda, aquesta institució ha de
quedar més enfortida i que amb l'ajut
del poble de Catalunya arribarà a as-
solir la importància de les similars
que en altres països l'han precedit.

Quasi tots els països que tenen esta-
blert el Segell de Nadal el posen a la
venda un temps limitat i aproximada-
ment en la mateixa època de l'any
que a Catalunya, llevat d'Itàlia, on el
venen per Pasqua.

La seva modesta professió li feia
veure sovint l'angoixa de famílies me-
neroses que per manca de mitjans
velen esclauir la vida de llurs in-
fants. Per a portar un ajut social que
remetés aquestes necessitats tingué la
inspiració d'implantar a Dinamarca
aquest petit segell, tan modest com
el seu creador, però que per la seva
humanitària finalitat havia d'agrair-
li la seva acció i ésser acollit amb
tant d'entusiasme, que ja han estat
dintre les nacions que s'han vaigut
d'un segell similar per a recaptar
quantitats que són destinades a obres
d'Assistència Social a l'Infant, i
que ha assolit importants sumes com
en són un exemple França, que recap-
ta anualment uns 21 milions de
francs, Itàlia 19 milions de llires i
Nord-Amèrica 6 milions de dòlars.

Establert el règim autònom a Ca-
talunya, fou implantat el "Segell Pro
Infància" pel Govern de la Genera-
litat, que presidia donc Francesc Ma-
cià, segons decret publicat al Butlletí
Oficial de la Generalitat de Catalu-
nya, de data 13 de març del 1933.

La seva finalitat és la recaptació de
cabals per a atendre la Higiene So-
cial de l'Infant en les seves diferents
necessitats.

El "Segell Pro-Infància" és l'únic
segell de caràcter benèfic que està au-
toritzat per a ésser editat i posat a
la venda a Catalunya.

El "Segell" és venut cada any del
primer de desembre al 6 de gener. El
destinar a la seva venda un espai de
temps limitat, és perquè el poble de

A la plaça d'Espanya hi
ha un Grup escolar que la
Lliga ha batejat amb el nom
d'"Alejandro Lerroux".

El primer Comitè Directiu
del Segell Pro-Infància

El primer Comitè Directiu Central
del "Segell" que va portar a terme la
meritoria organització d'aquesta Ins-

titució i començà la difícil tasca de la
seva iniciació estava compost pels se-
nyors doctor Josep Soler i Pla, presi-
dent; Josep Irla i Bosch, tresorer;
senyors Elvira Espaduro i Puigdo-
llers, vocal; senyor Tomas Barri i
Abat, vocal; i doctor Agustí Mari i
Guinard, secretari.

Aquesta institució no té cap resso
polític, ja que la seva única finalitat
és procurar la màxima assistència als
infants de Catalunya i com a obra
social està completament separada de
tot partidarisme.

Són ja dues les campanyes que por-
ta realitzades el "Segell Pro-Infància"
i anem a començar la tercera, amb
l'esperança que a cada nova període
de venda, aquesta institució ha de
quedar més enfortida i que amb l'ajut
del poble de Catalunya arribarà a as-
solir la importància de les similars
que en altres països l'han precedit.

Quasi tots els països que tenen esta-
blert el Segell de Nadal el posen a la
venda un temps limitat i aproximada-
ment en la mateixa època de l'any
que a Catalunya, llevat d'Itàlia, on el
venen per Pasqua.

La seva modesta professió li feia
veure sovint l'angoixa de famílies me-
neroses que per manca de mitjans
velen esclauir la vida de llurs in-
fants. Per a portar un ajut social que
remetés aquestes necessitats tingué la
inspiració d'implantar a Dinamarca
aquest petit segell, tan modest com
el seu creador, però que per la seva
humanitària finalitat havia d'agrair-
li la seva acció i ésser acollit amb
tant d'entusiasme, que ja han estat
dintre les nacions que s'han vaigut
d'un segell similar per a recaptar
quantitats que són destinades a obres
d'Assistència Social a l'Infant, i
que ha assolit importants sumes com
en són un exemple França, que recap-
ta anualment uns 21 milions de
francs, Itàlia 19 milions de llires i
Nord-Amèrica 6 milions de dòlars.

Establert el règim autònom a Ca-
talunya, fou implantat el "Segell Pro
Infància" pel Govern de la Genera-
litat, que presidia donc Francesc Ma-
cià, segons decret publicat al Butlletí
Oficial de la Generalitat de Catalu-
nya, de data 13 de març del 1933.

La seva finalitat és la recaptació de
cabals per a atendre la Higiene So-
cial de l'Infant en les seves diferents
necessitats.

El "Segell Pro-Infància" és l'únic
segell de caràcter benèfic que està au-
toritzat per a ésser editat i posat a
la venda a Catalunya.

El "Segell" és venut cada any del
primer de desembre al 6 de gener. El
destinar a la seva venda un espai de
temps limitat, és perquè el poble de

A la plaça d'Espanya hi
ha un Grup escolar que la
Lliga ha batejat amb el nom
d'"Alejandro Lerroux".

El primer Comitè Directiu
del Segell Pro-Infància

El primer Comitè Directiu Central
del "Segell" que va portar a terme la
meritoria organització d'aquesta Ins-

titució i començà la difícil tasca de la
seva iniciació estava compost pels se-
nyors doctor Josep Soler i Pla, presi-
dent; Josep Irla i Bosch, tresorer;
senyors Elvira Espaduro i Puigdo-
llers, vocal; senyor Tomas Barri i
Abat, vocal; i doctor Agustí Mari i
Guinard, secretari.

Aquesta institució no té cap resso
polític, ja que la seva única finalitat
és procurar la màxima assistència als
infants de Catalunya i com a obra
social està completament separada de
tot partidarisme.

Són ja dues les campanyes que por-
ta realitzades el "Segell Pro-Infància"
i anem a començar la tercera, amb
l'esperança que a cada nova període
de venda, aquesta institució ha de
quedar més enfortida i que amb l'ajut
del poble de Catalunya arribarà a as-
solir la importància de les similars
que en altres països l'han precedit.

Quasi tots els països que tenen esta-
blert el Segell de Nadal el posen a la
venda un temps limitat i aproximada-
ment en la mateixa època de l'any
que a Catalunya, llevat d'Itàlia, on el
venen per Pasqua.

La seva modesta professió li feia
veure sovint l'angoixa de famílies me-
neroses que per manca de mitjans
velen esclauir la vida de llurs in-
fants. Per a portar un ajut social que
remetés aquestes necessitats tingué la
inspiració d'implantar a Dinamarca
aquest petit segell, tan modest com
el seu creador, però que per la seva
humanitària finalitat havia d'agrair-
li la seva acció i ésser acollit amb
tant d'entusiasme, que ja han estat
dintre les nacions que s'han vaigut
d'un segell similar per a recaptar
quantitats que són destinades a obres
d'Assistència Social a l'Infant, i
que ha assolit importants sumes com
en són un exemple França, que recap-
ta anualment uns 21 milions de
francs, Itàlia 19 milions de llires i
Nord-Amèrica 6 milions de dòlars.

Establert el règim autònom a Ca-
talunya, fou implantat el "Segell Pro
Infància" pel Govern de la Genera-
litat, que presidia donc Francesc Ma-
cià, segons decret publicat al Butlletí
Oficial de la Generalitat de Catalu-
nya, de data 13 de març del 1933.

La seva finalitat és la recaptació de
cabals per a atendre la Higiene So-
cial de l'Infant en les seves diferents
necessitats.

El "Segell Pro-Infància" és l'únic
segell de caràcter benèfic que està au-
toritzat per a ésser editat i posat a
la venda a Catalunya.

El "Segell" és venut cada any del
primer de desembre al 6 de gener. El
destinar a la seva venda un espai de
temps limitat, és perquè el poble de

A la plaça d'Espanya hi
ha un Grup escolar que la
Lliga ha batejat amb el nom
d'"Alejandro Lerroux".

El primer Comitè Directiu
del Segell Pro-Infància

El primer Comitè Directiu Central
del "Segell" que va portar a terme la
meritoria organització d'aquesta Ins-

titució i començà la difícil tasca de la
seva iniciació estava compost pels se-
nyors doctor Josep Soler i Pla, presi-
dent; Josep Irla i Bosch, tresorer;
senyors Elvira Espaduro i Puigdo-
llers, vocal; senyor Tomas Barri i
Abat, vocal; i doctor Agustí Mari i
Guinard, secretari.

ASTURIAS, 1935

Impressions d'una visita d'aniversari, des-
prés d'un any de pacificació dels esperits

per PERE PAGÈS

La sala 26

L'Hospital Provincial d'Oviedo és
un casallot enorme, amb grans fines-
tres reixades. Sembla més aviat una
presó. I ho és.

El volta un gran jardí. A mà dreta
de la porta d'entrada hi ha un
corredor fosc. Es pugen unes escales.
Per tots els reixos, portes i passa-
dissos, topo amb uniformes. "Ter-
cio", d'assalt. Benemèrita. Es passa
pel costat de la sala d'observació dels
malalts mentals. Crida, queixes, can-
tats, esgarips. Soroll.

Al damunt mateix, al segon pis,
hi ha la sala 26.

Si dieu als obrers que heu estat
a la sala 26, o no us creuran o us
envejaran. Perquè és molt difícil
d'entrar-hi. Sols poden passar la por-
ta les dones. I encara, el dia que jo
hi vaig anar hi havia maror perquè
ni les dones deixaven passar.

Està guardada pels "herois" del
Terc, fusell a l'espatlla. La vigilan-
cia com si hi hagués un tresor. I el
conté, en efecte. A la sala 26 hi ha
una vintena de presos. El bo i mil-
lor de la revolució. Ferits, malalts. El
que menys té o tindrà una cadena
perpètua en perspectiva.

Entre els presos hi ha dirigents de
la revolució i simples soldats de files.

Manuel Grossi

Entre els dirigents, Grossi és el
més estimat. "Manole", li diuen els
seus companys de les mines. És un
xirot fort, agil, nerviós, canellut.

Parla amb passió i entusiasme. Des
d'una finestra de l'Hospital es veu
mitja ciutat. Sobre aquest mapa de
tanany natural, Grossi va explicant
tota l'epopeia de la conquesta, la re-
tirada, la reconquesta i la pèrdua
d'Oviedo. Ho ha viscut i ho ha des-
crit en un llibre. Va vibrar, fa es-
treir. Una mica d'enveja, una mica
de temor. Volia animar-lo. Acabada
la comunicació, sóc jo el que surto
amb més empenya i més ganes de
lluïta que mai.

Ha passat pels martiris més acre-
ditats, i el fiscal li demana pena de
mort.

I em dona coratge!

Orlando Barreiro

Té 29 anys. És metge. Era la mà
dreta de Novoa Santos. El detenen
al cap d'unes setmanes de la derro-
ta a Penaforte. El 12 de març el
condemnen a mort per rebellió mi-
litar. Durant la revolució havia or-
ganitzat amb altres metges i el seu
germà José, els "hospitalillos" dels
fronts de mines, en els quals eren
atèsos tant els ferits i malalts revolucio-
naris, com els neutrals, com els
enemics.

Des del 12 de març espera l'indult
o l'execució. Nou mesos, ni mort ni
viu...

Una precocitat forçada

Fins fa poc hi ha hagut a la sala
26 un xirot de 12 anys. És el fill d'A-
gustín González, de Llanera. Hi ha
estat quatre mesos. L'han volgut pro-
cessar diverses vegades. Però cada
vegada el jutge, un cop el tenia da-
vant, es queixava.

"Però si jo tinc onze anys! No
hay nada que hacer".

I el retornaven a la presó.

Era el pres polític més jove de
tot Astúries.

«Se ha restablecido
el Orden Jurídico»

Ho diu un ministre. I és de su-
posar que no ens vol pas fer empassar
aquesta afirmació "straperlo".

El que visiti Astúries trobarà de-
la d'Arenys de Mar estaran llestes
d'ací quatre mesos.

L'obra a realitzar

Les institucions que creiem més ne-
cessàries actualment a Catalunya per
a la lluita contra la mortalitat in-
fantil són les següents:

Creació d'una oficina que funcio-
nari d'acord amb els registres de na-
xements i distribuïssim intensament la
vacuna antituberculosa B. C. G. creada
pel doctor Calmette.

Un sanatori marítim per a infants
afectats de tuberculosi ossa.

Una casa de curació per a infants
anormals i deficients mentals, insti-
tució molt necessària, de la qual es-
tem completament mancats.

Establiment d'uns setze dispensaris
de puericultura, iniciant la seva crea-
ció per les poblacions cap de partit.

Creació d'un cos d'infermeres vi-
sistadores.

Es tracta d'un servei d'Assistència
Social de caràcter preventiu. Aques-
tes infermeres aconsegueixen de les llars
on hi ha una dona a punt d'ésser ma-
re, la visiten i prenen nota dels an-
tecedents sanitaris de la família, exa-
minen les habitacions, llur ventilació,
etcètera, i donen indicacions a la fu-
tura mare sobre les mesures elemen-
tals a prendre davant el proper esde-
veniment.